

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ŻĠĦAR

ĠUDIKATUR
AVV. DR. ILONA SCHEMBRI
LL.B., LL.D., LL.M. (Lond.), Ph.D. (Birm.)

Udjenza tal-11 ta' Marzu 2024

Talba nru. 164/2022 IS

ALF MIZZI & SONS (MARKETING) LIMITED (C 8692)

VERSUS

- 1. POPULAR MARKETING LIMITED (C 53146)**
- 2. NICHOLAS DIACONO (I.D. 574488 (M))**
- 3. THOMAS DIACONO (I.D. 127885 (M))**

IT-TRIBUNAL,

Ra illi b'Avviż tat-Talba ipprezentat fil-31 ta' Mejju 2022 (a fol. 1 et seq), is-soċjeta' attriċi talbet l-ammont ta' elf u tlieta u disgħin Ewro (Eur 1093.00) rappreżentanti prodotti ta' merċa illi s-soċjeta' attriċi bieghet lill-konvenuti.

Ra d-digriet ta' dan it-Tribunal tat-23 ta' Ġunju 2022 fejn is-soċjeta' attriċi giet awtorizzata tipproċedi bin-notifika tal-konvenuti (a fol. 5).

Ra illi l-konvenuti ġew debitament notifikati fid-9 ta' Dicembru 2022 u anke fl-14 ta' Dicembru 2022 bil-proċedura tal-affissjoni (a fol. 15).

Ra illi saret ukoll fil-kompletezza tagħha il-proċedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni mis-soċjeta' attriċi.

Ra illi l-konvenuti ma pprezentaw ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehru għas-seduta wara li ġew innotifikati b'dan illi waqgħu fi stat ta' kontumacċja.

Ra illi s-soċjeta' attriċi ipprezentat il-kapitoli fir-rigward tal-konvenuti (a fol. 33).

Ra illi saret seduta oħra għas-subizzjoni tal-konvenuti fis-7 ta' Dicembru 2023 b'dan illi pero' l-konvenuti naqsu milli wkoll jidhru għal din is-seduta (a fol. 35).

Ra l-atti proċesswali.

Ra illi din il-kawża thalliet għas-sentenza.

Ikkunsidra

Mill-provi u xhieda prodotti jidher ċar x'kienet ir-relazzjoni bejn is-soċjeta' attriċi u l-konvenuti b'dan illi jidher illi is-soċjeta' attriċi bieghet prodotti tal-merċa lill-konvenuti, u dan skond l-*istatement* ipprezentat mis-soċjeta' attriċi (a fol. 2 u 24).

Dan it-Tribunal innota illi l-konvenuti kienu innotifikat iżda l-konveuti ma ressqu ebda risposta u/jew kontro-talba f'dan il-każ u anqas dehru għas-seduta wara li ġew innotifikati b'dan illi waqgħu fi stat ta' kontumacċja.

Il-Kontumacċja tal-Konvenuti

Hekk kif għadu ġie rrimarkat hawn fuq, jidher mill-proċess illi l-konvenuti ma ressqu ebda risposta u/jew kontro-talba u anqas dehru għas-seduta wara li ġew innotifikati b'dan illi waqgħu fi stat ta' kontumacċja.

It-Tribunal josserva illi l-kontumacċja waħedha ma titqiesx bħala ammissjoni tat-talba tas-soċjeta' attriċi da parti l-konvenuti iżda kontestazzjoni ta' l-istess. Għalkemm il-konvenuti baqgħu kontumaci, dan ma jfissirx li huma abbandunaw kull eċċezzjoni li seta' jagħmel fil-kawża u ammetta id-domandi. F'każ ta' kontumacċja jibqa' l-oneru fuq is-soċjeta' attriċi li tressaq provi sal-grad ta' probabbiltà u li tressaq l-aħjar prova. Il-gudikant għandu jeżamina jekk it-talba hijiex ġustifikata independentement mill-kontumacċja tal-konvenuti (ara *Fenici Insurance Agency Limited noe vs. Paul Stoner et* deċiża mill-Qorti tal-Appell [Inferjuri] fit-22 ta' Novembru 2002). L-istess intqal fis-sentenza *Blye Engineering Co. Ltd vs. Philip Borg Bellanti et* deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri) fit- 22 ta' Ġunju 2005:

“huwa wkoll principju ben stabbilit illi għalkemm il-konvenut jibqa' kontumaci dan ma kellux jinftiehem bħala li hu abbanduna kull eccezzjoni li seta' jagħti fil-kawża u ammetta d-domanda. Sta għall-gudikant li jeżamina jekk it-talba hix ġustifikata, independentement mill-kontumacċja tal-konvenut. Vide Kollez. Vol. XXIX P III p 35”

Inoltre', fis-sentenza fl-ismijiet *Joseph Edmond sive Jesmond Meilaq vs. Brian Mizzi et noe*, deċiża mill-Qorti tal-Appell (sede Superjuri) fis-27 ta' Marzu 1996 ingħad:

“Illi fl-ahharnett irid jingħad illi skond il-gurisprudenza tal-Qrati tagħna, il-konvenut li jibqa' kontumaci, bħal kaz odjern, ma jitqiesx li ammetta ttalba ta' l-attur, iżda jitqies li jkun irrimetta ruhu għall-gudizzju tal-Qorti. Dana ma jfissirx pero' li l-Qorti tista' tqajjem hija stess ex officio

kwalunkwe eccezzjoni li l-konvenut seta' jqajjem kieku kkontesta l-kawza billi kif gie ritenut fis-sentenza ta' l-Onorabli Qorti ta' l-Appell in re Hammet vs Genovese moghtija fil-31 ta' Jannar 1991:

"Il-Qorti m'għandhiex tissolleva eccezzjonijiet li mhiex awtorizzata espressament mill-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jew minn konsiderazzjonijiet ta' ordni Pubblika. Ghaliex altrimenti tinholoq sitwazzjoni fejn il-Qorti tiddeciedi fuq eccezzjoni tagħha stess haga li mhix rakkomandabbli billi tinvolvi vjolazzjoni ta' principju kardinali tas-smiegh xieraq tal-kawza;"

L-istitut tal-kontumacija hu intiz biss sabiex irazzan l-atteggjament tal-kontumacija u disprezz da parti ta' min gie citat biex jersaq quddiem l-Onorabli Qorti jew Tribunal (ara **Kummissarju tal-Artijiet vs. John Curmi** deciza mill-Prim' Awla fil-31 ta' Jannar 2003).

L-Azzjoni tas-Socjeta' Attriċi

Fit-talba tagħha, is-socjeta' attriċi ipprezentat kopja tal-*istatement* illi turi l-ammont dovut mill-konvenuti u li jinsab a fol. 2, u kopja tal-kuntratt iffirmit mill-konvenuti (a fol. 3). Tali dokumenti u provi jwasslu lit-Tribunal jifhem illi s-socjeta' attriċi pprovidet ippruvat sal-grad ta' probabbilita' illi l-konvenuti huma verament dovuti li jhallsu tali ammont pretiz mis-socjeta' attriċi li għadu jidher fuq l-*istatement* bħala mhux imħallas (a fol. 2).

Fir-rigward tal-imghax, it-Tribunal jagħmel referenza għall-artikolu 1141 tal-Kodiċi Ċivili, Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta. F'dan il-każ, jidher illi tali obligazzjoni hija ta' natura kummerċjali skond il-Kodiċi tal-Kummerċ, Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta. B'dan illi għaldaqstant, għandu japplika is-sub-artikolu 1 tal-Artikolu 1141 hawn imsemmi. B'dan illi pero', dan it-Tribunal jinnota illi l-kuntratt bejn il-partijiet li jinsab a fol. 3 jagħti lill-konvenuti żmien ta' tletin gurnata sabiex isir il-ħlas mid-data li jkun hekk dovut b'dan illi għaldaqstant, tali imghax beda jiddekorri tletin gurnata mid-data ta' kull fattura hekk mhux imħallsa u tali imghax jibqa' jiddekorri sakemm isir il-ħlas effettiv. B'dan ukoll illi l-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) ikun applikabbli. L-imghax ta' tmienja fil-mija (8%) hu dak l-ammont ipprovdut fil-Kodiċi Ċivili illi għandu japplika, sakemm il-partijiet ma jiftiehmux fuq ammonti inqas jew sakemm ma tkunx applikabbli il-leġislazzjoni sussidjarja 16.06, u liema żewġ eccezzjonijiet ma japplikawx f'dan il-każ.

Decide

Għaldaqstant, dan it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi jilqa' t-talba tas-socjeta' attriċi għall-ammont ta' elf u tlieta u disgħin Ewro (Eur 1093.00) rappreżentanti prodotti ta' merċa illi s-socjeta' attriċi bieghet lill-konvenuti bl-imghax li beda jiddekorri wara t-tletin gurnata mid-data ta' kull fattura hekk mhux imħallsa u tali imghax jibqa' jiddekorri sakemm isir il-ħlas effettiv, kif ukoll l-ispejjeż in-konnessjoni mal-ittra ufficjali bir-referenza 2087/2021.

L-ispejjeż ġudizzjarji marbuta ma' dawn il-proċeduri huma kollha a kariku tal-konveuti.

Avv. Ilona Schembri
Ġudikatur